

Referanser:

Arkivsak: 23/02443-37

Saksdokumenter:

Høringsoppsummering

Endringer etter høring markert i rødt

Retningslinjer for tilskuddsforvaltning

Sammendrag

Kirkemøtet vedtok i sak KM 13/24 nye overordnede rammer for tilskuddsforvaltningen i Den norske kirke. Dette omhandler hvordan bispedømmerådet følger opp de nærmere 600 millioner av statstilskuddet til Den norske kirke som tildeles fellesrådene til arbeid med diakoni, undervisning og kirkemusikk. Denne saken foreslår de konkrete retningslinjene for tilskuddsforvaltningen som skal realisere Kirkemøtets vedtak.

Retningslinjer for tilskuddsforvaltning gir også anledning til konkret oppfølging av flere av Kirkemøtets vedtak i saken KM 10/22 Kirkelig organisering: Menighetsrådets rolle skal styrkes, biskopens tilsyn skal styrkes og bispedømmerådet som strategisk lederorgan i bispedømmet skal styrkes. Samtidig kommer dette noen steder i konflikt med ønske om å forenkle det administrative arbeidet knyttet til tilskuddsforvaltningen.

Høringen har i stor grad gitt støtte til de foreslåtte retningslinjene. Myndighet til å fastsette disse retningslinjene ligger hos Kirkerådet, og etter høringen gjør Kirkerådet endelig vedtak i saken. I kirkemøtesaken er det antydnet at ny tilskuddsforvaltning kan tre i kraft fra 1.1.2026. Saken foreslår en slik framdrift, men med noe tilpasning første år.

Forslag til vedtak

I

Kirkerådet vedtar følgende retningslinjer for forvaltning av tilskudd på budsjettgruppe 2:

Målet med denne tilskuddsordningen er å realisere Kirkemøtets strategi for Den norske kirke og bispedømmerådets strategiske planer, og gi rammer som er de beste for mottakere av og deltakere i diakoni, undervisning, og kirkemusikk i domkirkene. Måloppnåelse skjer ved at menighetene skaper aktiviteter som er de beste for mottaker av og deltakere i diakoni, undervisning og kirkemusikk i domkirkene utfra henholdsvis Plan for diakoni, Plan for kirkelig undervisning og læring og Plan for kirkemusikk, innenfor rammene som er gitt av kirkelig fellesråd. Tildelinger innenfor del A skal sikre dette. Bispedømmerådets tilskudd til kirkelig fellesråd skal anvendes etter formålet kirkemusikk i domkirkene, diakoni eller kirkelig undervisning og læring, og anslagsvis 80 % av tilskuddet til kirkelig undervisning og læring skal brukes til arbeid for barn og unge 0-18 år.

Tildelinger innenfor del B og C skal sikre at Den norske kirke har kvalifiserte tilsatte til menighetenes arbeid med diakoni, undervisning og kirkemusikk. Disse retningslinjene gir bestemmelser om hvordan rettssubjektet Den norske kirke følger opp og kontroller bruken av tilskuddet.

A Bispedømmerådets tilskudd til kirkelig fellesråd

1. Menighetene registrerer planlagte aktiviteter i «Kirka vår». For at et kirkelig fellesråd skal motta tilskudd til kirkelig undervisning og læring, må soknenes planlagte undervisningsaktiviteter være registrert i Kirka vår. For at et kirkelig fellesråd skal motta tilskudd til diakoni, må soknenes planlagte diakoniaktiviteter være registrert i Kirka vår. Tilskudd til diakoni forutsetter kommunal delfinansiering. For at et kirkelig fellesråd skal motta tilskudd til kirkemusikk i domkirken, må dette soknets planlagte kirkemusikkaktiviteter være registrert i Kirka vår. Fellesrådet har ansvar for at dette er oppdatert innen 15. november. Menighetsrådet har i kirkeordningens § 12 ansvar for undervisning, diakoni og kirkemusikk, og må vedta den samlede planen for kommende år før tilskuddet kan utbetales.
2. Bispedømmerådet behandler budsjettet. Bispedømmerådet behandler budsjettet på overordnet nivå, inkludert rammer for hva som skal gis i tilskudd til fellesrådene. Ved redusert tildeling til bispedømmerådet, kan bispedømmerådet gjøre en tilsvarende reduksjon i tildelingen av tilskudd til samtlige kirkelige fellesråd. Bispedømmerådet kan i budsjettbehandlingen avsette inntil 2 % av tilskuddet til strategiske satsinger. Bispedømmerådet kan i budsjettbehandlingen avsette inntil 1 % av tilskuddet til utgifter til årlige samlinger for alle vigslede i kirkelige fellesråd. Midlene skal brukes i tråd med midlenes formål.
3. Kirkelig fellesråd har ansvar for at menighetene rapporterer for fjorårets aktiviteter innen 31. januar.
4. Tilskuddet for inneværende år utbetales fra bispedømmeråd til kirkelig fellesråd, forutsatt punkt 1-3. Fellesrådet kan akkumulere totalt inntil 50 % av tilskuddet, men maksimalt 5 millioner kroner.
5. Bispedømmerådet møter fellesrådet til samtale om bruken av tilskuddet foregående år. Bispedømmerådet innkaller minimum annet hvert år fellesrådet til samtale om aktiviteter skapt for tilskuddet. Kirkelig fellesråd

avgjør hvem som representerer fellesrådet i møtet. Bispedømmerrådet avgjør hvem som representerer bispedømmerrådet i møtet. Biskopen kan delta i møtet og kan beslutte at andre vigslede deltar i møtet.

6. Dersom bispedømmerrådet vurderer at fellesrådet ikke har tilstrekkelig aktivitet for tilskuddet, skal bispedømmerrådet gi fellesrådet skriftlig tilbakemelding om dette. Skriftlige tilbakemeldinger skal følges opp med tilbud om veiledning fra bispedømmerrådet. Etter to års skriftlige tilbakemeldinger kan bispedømmerrådet gjøre vedtak om reduksjon i tilskuddet til det aktuelle fellesrådet for kommende budsjettår.
7. Bispedømmerrådet behandler sak om justering av tilskuddet til det enkelte fellesråd. Kirkelig fellesråd som på bakgrunn av to skriftlige tilbakemeldinger får sine tilskudd redusert for kommende år, skal gis skriftlig beskjed om dette innen 1. juni. Bispedømmerrådet skal tildele det aktuelle beløpet til andre fellesråd.
8. Bispedømmerrådet kan hvert år mellom 1. juni og 1. oktober be fellesråd om regnskapsrapportering for foregående år.

B Kvalifiseringsmidler

1. Kirkerådet fastsetter i forbindelse med budsjettbehandlingen en ramme av det totale tilskuddet på budsjettgruppe 2 som skal avsettes til kvalifiseringsmidler. Midlene tildeles arbeidsgivere (sokn eller fellesråd) for dekning av kostnader knyttet til ansatte som tar utdanning som kvalifiserer til diakon, kantor eller kateket.
2. Arbeidsgivere registrerer søknad om kvalifiseringsmidler.
3. Kirkerådet vurderer innkomne søknader.
4. Kirkerådet tildeler midler til fellesrådene.
5. Fellesrådene rapporterer på bruk av midlene.

C Lønnstilskudd for vigslede

1. Kirkerådet fastsetter i forbindelse med budsjettbehandlingen en ramme av det totale tilskuddet på budsjettgruppe 2 som skal avsettes til lønnstilskudd for vigslede.
2. Kirkelig fellesråd registrerer oversikt over vigslede diakoner, kateketer og kantorer som er tilsatt lønnet av tilskuddsmidlene fra rettssubjektet.
3. Kirkerådet gjennomgår registreringen.
4. Kirkerådet fordeler de avsatte midlene til fellesrådene.

II

Retningslinjene trer i kraft 1.1.2026.

For utbetaling av tilskudd for 2026 til kirkelig fellesråd, må menighetenes planlagte aktiviteter for 2026 være registrert i Kirka vår.

For utbetaling av tilskudd for 2026 er det ikke krav om at menighetsrådet skal vedta planlagte aktiviteter.

Saksorientering

Bakgrunn

Kirkemøtet vedtok i KM 09/19: «Kirkemøtet ber Kirkerådet gjennomgå ordningene for tilskudd til diakoni, undervisning, kirkemusikk og tilskudd til trosopplæring i tilskuddsgruppe 1B, med sikte på vedtak om samordning av regelverk og tildelingskriterier på Kirkemøtet i 2021.» Det har vært arbeidet med oppfølging av dette vedtaks punktet i flere år. Trosopplæringsutvalget ble nedsatt i KR 28/20 for å utrede innhold i og organisering av trosopplæringen. Utvalget kom med flere anbefalinger om tilskuddsforvaltningen i sin rapport levert 1.1.2022. Våren 2023 jobbet et utvalg med tilskuddsforvaltningen, og utvalget leverte sin rapport i juni 2023. Kirkerådet sendte i KR 67/23 utvalgets rapport på høring, og Kirkerådet forberedte så saken KM 13/24 Tilskuddsforvaltning i Den norske kirke. Det er innenfor Kirkerådets myndighet å fastsette de konkrete retningslinjene for tilskuddsforvaltningen.

Kirkerådet vedtok i KR 97/24 å sende retningslinjer for tilskuddsforvaltning på høring. Høringsbrev ble sendt ut 20. desember 2024, og høringsfristen ble satt til 15. mars 2025. Det kom inn 132 svar, hvorav blant annet:

- 7 menighetsråd
- 17 menighetsråd med fellesrådsfunksjoner
- 85 fellesråd
- 10 bispedømmeråd
- 2 fagforeninger

Generelt har høringen gitt svært stor støtte til retningslinjene som var på høring. Nesten alle forslag som høringsinstansene var bedt om å si seg enig eller uenig med, støttes av et flertall av høringsinstansene. Kun ett forslag har ikke støtte fra et flertall av høringsinstansene. Nedenfor følger en gjennomgang av retningslinjene og høringssvar punkt for punkt.

Nye retningslinjer for tilskuddsforvaltning følger opp en rekke ulike prosesser i Den norske kirke de siste årene:

- Kirkerådet får nå en helhetlig, effektiv og systematisk måte å følge opp utviklingen i antall vigslede kateketer, diakoner og eventuelle kantorer som lønnes med disse tilskuddsmidlene. Fellesrådenes registrering av dette for utbetaling av lønnstilskudd vil gi en årlig oppdatering på status. Kirkerådet får en fast ordning for å stimulere ansatte til å kvalifisere seg for vigsling og fellesrådene til å tilsette vigslede, og midlene brukt til dette kan justeres utfra utviklingen i antall vigslede som er ansatt med midler fra budsjettgruppe 2.
- Bispedømmerådet styrkes som strategisk organ ved tydeligere retningslinjer for hvordan bispedømmerådet følger opp tilskudd til kirkelige fellesråd, ved et tydeligere mandat for denne tilskuddsforvaltningen og ved at bispedømmerådet i stedet for å vente på mulig mindreforbruk kan avsette deler av midlene til strategiske satsinger.

- Forskjeller mellom bispedømmene når det gjelder i hvilken grad bispedømmerådet belønner fellesråd som tilsetter vigslede, fjernes. Bispedømmerådet får et tydelig fokus på aktivitet, mens Kirkerådet ivaretar lønnstilskudd for vigslede med like vilkår for alle kirkelige fellesråd.
- Møter med lokalkirken om tilskudd, som mange bispedømmer innførte for trosopplæringen gjennom trosopplæringsreformen, blir nå helhetlige og tverrfaglige med mulighet for bedre lederforankring. Samtidig er det i ordningen en fleksibilitet når det gjelder hvem som deltar på disse møtene, som gjør at bispedømmerådet, fellesrådet og biskopen kan vurdere ressursbruken på møtene.
- Biskopens tilsyn styrkes ved at deler av midlene kan avsettes til å dekke utgifter til årlige samlinger for alle vigslede i kirkelige fellesråd. Det har vært en gjentakende utfordring i mange bispedømmer at fellesråd utfra økonomiske hensyn ikke åpner for at ansatte kan delta på biskopens tilsynssamlinger. Mange høringsinstanser peker på at de foreslåtte retningslinjene vil løse denne utfordringen. Biskopens tilsyn styrkes også ved at biskopen har anledning til å delta i bispedømmerådets møte med fellesrådet om aktiviteter skapt for tilskuddet.
- Trosopplæringsutvalget mente det var behov for å se de daværende midlene til trosopplæring og midlene til kateketstillinger i sammenheng. Dette iverksettes med ny tilskuddsforvaltning.
- Trosopplæringsutvalget mente det var behov for i større grad å kunne sette av udisponerte midler for større satsinger. Nye retningslinjer gir fellesrådene mulighet for i større grad å akkumulere midler.
- Trosopplæringsutvalget foreslo også at Kirka vår (ved daværende navn «helhetlig menighetsplan») skulle bli obligatorisk, og dette fikk støtte i høringen om trosopplæringsutvalgets rapport, som er oppsummert i KR 74.1/22. Gjennom nye retningslinjer for tilskuddsforvaltning blir i praksis Kirka vår obligatorisk å bruke. Dette setter menighetsrådet bedre i stand til å utøve det ansvar rådet har i kirkeordningens § 12, gir fellesråd, prost, biskop og bispedømmeråd innsikt i menighetenes utviklingstrekk og aktiviteter, og styrker muligheten til å støtte og følge opp menighetenes strategiske arbeid.
- Obligatorisk bruk av Kirka vår gir videre mulighet for å bruke dette verktøyet til rapportering og å forenkle rapporteringen gjennom SSB.

Høringssvar og vurderinger knyttet til de enkelte punkter i retningslinjene

Vedlagte høringsoppsummering går grundigere inn i de ulike høringssvarene og Kirkerådets vurdering av disse. I dette dokumentet gis en kortere beskrivelse av høringssvarene, med vekt på de høringssvarene som foreslås å tas til følge gjennom justeringer i retningslinjene. Høringssvar som ikke er tatt til følge er svart ut i vedlagte høringsoppsummering, men i liten grad beskrevet eller kommentert i dette saksdokumentet.

Retningslinjenes innledning

Spir skriver:

Når nå tre ulike tilskuddsordninger slås sammen til én, er Spir opptatt av at ordningen for tilskuddsforvaltning skal sikre midler til henholdsvis diakoni og kirkelig undervisning på dagens nivå, og ikke medføre omfordeling mellom disse formålene. Spir kan ikke se hvordan øremerkingen av midler etter formålene diakoni og undervisning er tydeliggjort i høringsnotatet (jf. sak KR 97/24, s. 4).

Kirkerådet deler Spirs vurdering av at det bør komme tydeligere fram at tilskuddene er øremerket henholdsvis til formålene kirkemusikk i domkirkene, diakoni og undervisning. Utfra dette er retningslinjenes innledning justert til (endring i kursiv):

Bispedømmerådenes tilskudd til kirkelig fellesråd skal anvendes etter formålet *kirkemusikk i domkirkene, diakoni eller kirkelig undervisning og læring*, og anslagsvis 80 % av tilskuddet til kirkelig undervisning og læring skal brukes til arbeid for barn og unge 0-18 år.

Lunner kirkelige fellesråd mener soknets selvstendighet og mandat er borte i den foreslåtte formuleringen, og foreslår en alternativ formulering:

Målet med denne tilskuddsordningen er å realisere kirkemøtets, bispedømmerådets og soknets strategiske planer for Den norske kirke, og gi rammer som er de beste for mottaker av og deltakere i diakoni, undervisning og kirkemusikk. Måloppnåelse lokalt skjer gjennom et samspill med fellesrådet som sikrer at menighetene skaper aktiviteter som er de beste for mottakere av og deltakere i diakoni, undervisning og kirkemusikk, utfra henholdsvis Plan for diakoni, Plan for kirkelig undervisning og læring og Plan for kirkemusikk.

Til Lunners innspill vil Kirkerådet peke på at første setning om målet med tilskuddsordningen ligger tett på Kirkemøtets vedtak om tilskuddsforvaltning. Kirkerådet vil videre mene at soknets selvstendige rolle er godt sikret i forslaget til retningslinjer ved at menighetsrådet skal vedta samlet plan for kommende år. Samtidig ser Kirkerådet poenget med at nåværende formulering «fellesrådet sikrer at menighetene skaper aktiviteter» kan gi en for sterk vektlegging av fellesrådet sammenlignet med menighetene. Menighetsrådet har, som beskrevet i kirkeordningens § 12, «ansvar for at kirkelig undervisning, kirkemusikk og diakoni innarbeides og utvikles i soknet». Kirkelig fellesråds oppgaver er beskrevet i § 17, hvor det blant annet står at fellesrådet «forvalter inntekter og formue knyttet til kirke og kirkefond, tilskudd til kirkelig virksomhet fra kommunen eller kirkens virksomhet nasjonalt og midler menighetsråd stiller til fellesrådets disposisjon for å løse oppgaver i soknene. Kirkelig fellesråd utfører for øvrig de oppgaver som etter avtale blir overlatt det av det enkelte menighetsråd.» Formuleringen er derfor foreslått endret nærmere Lunners forslag, til (endring i kursiv):

«menighetene skaper aktiviteter som er de beste for mottaker av og deltakere i diakoni undervisning og kirkemusikk utfra henholdsvis Plan for diakoni, Plan for kirkelig undervisning og læring og Plan for kirkemusikk, innenfor rammene som er gitt av kirkelig fellesråd».

A Bispedømmerådenes tilskudd til fellesråd

1. Menighetenes registrering av planlagte aktiviteter i Kirka vår

Høringsinstansene var bedt om å ta stilling til følgende: «Det bør kreves at menighetsrådet skal vedta samlet plan for aktiviteter kommende år.» 70 % støttet forslaget. På bakgrunn av dette er formuleringen i retningslinjene endret fra at menighetsrådet avgjør om det skal ha planen til behandling, til (endring i kursiv):

Menighetsrådet har i kirkeordningens § 12 ansvar for undervisning, diakoni og kirkemusikk, og må vedta den samlede planen for kommende år før tilskuddet kan utbetales.

Høringsinstansene var bedt om å ta stilling til følgende: «Det bør kreves at biskopen skal godkjenne hver menighets plan for aktiviteter kommende år.» Dette er det eneste forslaget hvor et flertall av høringsinstansene har sagt seg uenig. 74 % var uenig i dette forslaget. 16 % var enig. På bakgrunn av dette er det ikke lagt inn i retningslinjene at planen skal godkjennes av biskopen.

Punkt A1 omtaler også tilskudd til diakoni. Hovedorganisasjonen KA skriver om tilskudd til diakoni:

Høringsnotatet omtaler ikke tilskuddsordningen for diakonstillinger. KA viser til Kirkerådets egne vurderinger (se under) der det fremgår at det ikke foreligger mulighet for å gjøre større omfordelinger av disse tilskuddene. Retningslinjene må klargjøre dette.

Kirkerådet støtter KAs og Spirs innspill om tilskudd til diakoni og vil bekrefte det som tidligere er sagt om at det gjennom nye retningslinjer for tilskuddsforvaltning ikke er ønske om å svekke sammenhengen mellom statlig og kommunal finansiering av diakoni i Den norske kirke. Ny setning i forslaget til retningslinjer er tatt inn:

Tilskudd til diakoni forutsetter kommunal delfinansiering.

Punkt A1 omtaler også tilskudd til kirkemusikk. Hovedorganisasjonen KA skriver om tilskudd til kirkemusikk:

*I retningslinjenes pkt A 1 står det følgende om kirkemusikk:
For at et kirkelig fellesråd skal motta tilskudd til kirkemusikk, må soknenes planlagte kirkemusikkaktiviteter være registrert i Kirka vår.
KA vil peke på at i dagens ordning er det en svært liten andel av tilskuddsmidlene som går til kirkemusikk, og den andelen går kun til de 11 domkirkesoknene.*

KA har i sin behandling av saken lagt til grunn at intensjonen med forslaget er å videreføre dagens (begrensede) ordning. Retningslinjene må her presiseres slik at det da fremkommer klart at det kun er domkirkesokn som kan få tilskudd på bakgrunn av registrerte aktiviteter innenfor kirkemusikk.

Kirkerådet støtter KAs innspill om tilskudd til kirkemusikk. På bakgrunn av innspillet er formuleringen foreslått endret til (endring i kursiv):

For at et kirkelig fellesråd skal motta tilskudd til kirkemusikk *i domkirken*, må dette soknets planlagte kirkemusikkaktiviteter være registrert i Kirka vår.

2. Bispedømmerådets behandling av budsjettet

Høringsinstansene var bedt om å ta stilling til følgende: «Bispedømmerådet bør kunne avsette 2 % av midlene til strategiske satsinger.» 56 % av høringsinstansene støttet dette forslaget. Til dette forslaget er det samtidig også en viss mengde motstand: 26 % av høringsinstansene er uenig. Hovedtrekkene i høringssvarene er at fem bispedømmeråd foreslår at en høyere prosentsats kan settes av til strategiske satsinger, mens mange høringssvar fra lokalkirken mener mest mulig av midlene må gå til lokalt arbeid og strategier. Like fullt er det samlet støtte til disse strategiske midlene, og også fellesråd som eksplisitt i sine kommentarer støtter at slike midler avsettes. Kirkerådet vil peke på at vakanser i stillinger i fellesrådene i dagens ordning har skapt et mindreforbruk som har vært brukt til strategiske satsinger. I gjennomsnitt har dette gitt rundt 1 million kroner i hvert bispedømme til strategiske satsinger. At det kan avsettes 2 % til strategiske satsinger, vil dermed i stor grad være en videreføring av denne ressursbruken. På bakgrunn av dette er forslaget om 2 % videreført.

Høringsinstansene var bedt om å ta stilling til følgende: «Bispedømmerådet bør kunne avsette 1 % av midlene til å dekke utgifter til samlinger for kirkefaglig ansatte i fellesrådene.» 75 % av høringsinstansene støtter dette forslaget. Forslaget får også støtte i en rekke kommentarer. Forslaget er derfor videreført.

Sandefjord kirkelige fellesråd skriver i tilknytning til punkt 7:

Dette punktet forutsetter at det ikke er kraftige nedskjæringer, hvor oppsigelser må foretas fort for å i det hele tatt ha handlingsrom. Teksten bør endres noe slik at det er mulig å gjøre raske endringer hvis det er tvingende nødvendig.

Kirkerådet støtter at bispedømmerådet ved en redusert tildeling til bispedømmerådet må ha mulighet til å justere samtlige tilskudd til fellesrådene i budsjettbehandlingen i desember. Det er en fordel av dette er eksplisitt i retningslinjene. Dette er derfor tatt inn i nytt forslag til formulering i punkt A2 (endring i kursiv):

Ved redusert tildeling til bispedømmerådet, kan bispedømmerådet gjøre en tilsvarende reduksjon i tildelingen av tilskudd til samtlige kirkelige fellesråd.

3. Rapportering

En rekke høringsinstanser foreslår å endre fristen for rapportering. Dette begrunnes med at desember og januar er travle måneder, og en senere frist vil gi bedre tid til å fullføre rapporteringen. Nettverk for fellelrådsledere skriver:

20. januar er normalt frist for innlevering av rapport til SSB. Det rapportarbeidet er arbeidskrevende dersom det må gjøres for en stor del manuelt. Vi vil anbefale at frist for innlevering av rapport settes til 31. jan. dersom det er mulig.

På bakgrunn av tilbakemelding foreslås det at frist for rapportering settes til 31. januar. Formuleringen blir da (endring i kursiv):

Kirkelig fellelråd har ansvar for at menighetene rapporterer for fjorårets aktiviteter innen 31. januar.

Det skal samtidig påpekes at dette også vil utsette utbetaling av tilskudd til fellelrådene, siden rapportering fra foregående år må være gjennomført før tilskuddet kan utbetales.

4. Utbetaling av tilskuddet

Høringsinstansene var bedt om å ta stilling til følgende: «Fellelrådene bør kunne akkumulere inntil 50 % av ett års tilskudd.» 88 % av høringsinstansene støtter dette forslaget. På bakgrunn av dette er det opprettholdt at fellelrådene kan akkumulere inntil 50 % av ett års tilskudd.

Björgvin bispedømmeråd foreslår å legge inn et kronebeløp i tillegg til 50 prosent av ett års tilskudd, eksempelvis 5 millioner. Dette er tatt inn i forslaget til retningslinjer gjennom formuleringen (endring i kursiv):

Fellelrådet kan akkumulere totalt inntil 50 % av tilskuddet, *men maksimalt 5 millioner kroner.*

5. Bispedømmerådets møte med fellelrådet

Høringsinstansene var bedt om å ta stilling til følgende: «Det bør kreves at bispedømmet inviterer fellelrådet til samtale om tilskuddet minimum annethvert år.» 85 % av høringsinstansene støtter dette forslaget. Enkelte av høringsinstansene har innspill til noen av formuleringene i punktet. Lunner kirkelige fellelråd skriver:

Med «bruken av tilskuddet» forutsetter vi at møtet ikke bare omhandler regnskap/tall, men også selve aktiviteten og planene. Hvis møtet bare skal omhandle tall ser vi ikke merverdien av møtet, da er dagens rapportering på tall godt nok og mindre arbeidskrevende.

Lunners høringssvar viser et potensial for klargjøring av innholdet i samtalen, og på bakgrunn av dette foreslås det å justere formuleringen i setning to i A5 til (endring i kursiv):

Bispedømmerådet innkaller minimum annethvert år fellesrådet til samtale om aktiviteter skapt for tilskuddet.

Hamar bispedømmeråd skriver:

Fellesrådet er en selvstendig enhet, som organiserer seg selv, fatter sine vedtak og gir fullmakter til daglig leder. Dette på samme måte som for bispedømmerådene. Det er derfor heller ikke naturlig at regelverket nevner hvilke posisjoner fra bispedømmenivået som skal møte. (...) Et mulig unntak er dog for biskop. Biskop bør kunne, på selvstendig grunnlag, invitere med seg prost og sokneprest(er) til disse møtene, eventuelt gi fullmakt til prost for å møte for seg i tilsynssammenheng. Som del av tilsynet kan biskop også invitere inn diakoner og kateketer i samtalene.

Kirkerådet deler Hamar bispedømmeråds vurderinger om hvem som kan beslutte hvem som deltar i møtet, og retningslinjene er derfor foreslått justert til (endring i kursiv):

*Kirkelig fellesråd avgjør hvem som representerer fellesrådet i møtet.
Bispedømmerådet avgjør hvem som representerer bispedømmerådet i møtet.
Biskopen kan delta i møtet og kan beslutte at andre vigslede deltar i møtet.*

6. Bispedømmerådets skriftlige tilbakemelding

Høringsinstansene var bedt om å ta stilling til følgende: «Det bør kreves at bispedømmet gir fellesrådet to skriftlige tilbakemeldinger før tilskuddet til fellesrådet kan justeres.» 77 % av høringsinstansene støtter dette forslaget.

Utover dette har det kommet noen innspill til teksten som er tatt til følge. Sandefjord kirkelige fellesråd skriver:

Formuleringen "gir fellesrådet to skriftlige tilbakemeldinger" er klossete. Jeg kan fint sende to brev i samme postgang, og ha oppfylt kravet formuleringens bokstav, men ikke dens ånd.

Kirkerådet ser Sandefjord kirkelige fellesråds poeng om at formuleringen om to skriftlige tilbakemeldinger kan forstås som to tilbakemelding med kort mellomrom. Det foreslås derfor å justere teksten til (endring i kursiv):

Etter to års skriftlige tilbakemeldinger kan bispedømmerådet gjøre vedtak om reduksjon i tilskuddet til det aktuelle fellesrådet for kommende år.

Gjøvik kirkelige fellesråd skriver:

Regelen er uklar. Gjelder justeringen og kravet om skriftlig melding både ved økning og nedtrekk? Ved nedtrekk er vi enige, men det bør kunne gis økning uten omfattende prosedyrer.

Kirkerådet støtter Gjøvik kirkelige fellesråd i at skriftlig tilbakemelding ikke er nødvendig ved økning, og justert forslag er dermed (endring i kursiv):

Kirkelig fellesråd som på bakgrunn av to skriftlige tilbakemeldinger får sine tilskudd *reduisert* for kommende år, skal gis skriftlig beskjed om dette innen 1. juni.

For å unngå misforståelser knyttet til formuleringen «kommende år», er denne foreslått endret til (endring i kursiv):

(...) kommende *budsjettår*.

7. Bispedømmerådets justering av tilskuddet

Bispedømmerådets muligheter for justering har videre vært et viktig tema knyttet til ny tilskuddsforvaltning. Fra fellesrådenes side og fra fagforeningene som har deltatt i involveringsmøte og avgitt høringssvar, har det vært sterkt vektlagt at ordningen må være forutsigbar for fellesrådene.

Noen høringsinstanser, inkludert Spir og Hovedorganisasjonen KA, har under høringens spørsmål «Har du/dere andre merknader høringen?» etterspurt kriterier for bispedømmerådernes justering av tilskuddet. Kirkerådet mener at det ikke er tjenlig å innføre nærmere kriterier for bispedømmerådernes fordeling av tilskudd. Det er en lang rekke av forhold som innvirker på arbeidet i et sokn og i et fellesråd. Kort sagt vil både geografi, lokal historie og kultur, antall medlemmer og kjennetegn knyttet til disse, antall frivillige og kjennetegn knyttet til disse, og antall ansatte og kjennetegn knyttet til disse, ha betydning. En eventuell utarbeidelse av kriterier vil ikke kunne fange opp det ulike jordsmonnet i Den norske kirke. I utarbeidelse av tilskuddsordningen er det vektlagt at bispedømmerådet skal ha et rom for å utøve skjønn, framfor kriterier for hvordan alle bispedømmeråd skal beregne tilskudd.

Samtidig anerkjenner Kirkerådet at det kan være behov for nærmere formalisering av bispedømmerådets oppfølging av fellesråd som har fått en skriftlig tilbakemelding og som etter neste tilbakemelding risikerer å få tilskuddet redusert. På bakgrunn av dette er følgende formulering foreslått tatt inn i retningslinjene (endring i kursiv):

Skriftlige tilbakemeldinger skal følges opp med tilbud om veiledning fra bispedømmerådet.

Kirkerådet mener videre at forslaget fra KA om å begrense de tilfeller der bispedømmerådet kan justere tilskuddene til fellesråd, som også mange høringsinstanser har nevnt, innebærer en begrensning av bispedømmerådets myndighet sammenlignet med i dag. Kirkerådet mener at en styrking av

bispedømmerådet som strategisk organ også nødvendigvis må innebære at bispedømmerådet får rom til å gjøre skjønnsvurderinger. De foreslått endringene fra Spir og KA er derfor ikke tatt med inn i forslaget til retningslinjer.

Videre skriver Sandefjord kirkelige fellesråd:

Dette punktet forutsetter at det ikke er kraftige nedskjæringer, hvor oppsigelser må foretas fort for å i det hele tatt ha handlingsrom. Teksten bør endres noe slik at det er mulig å gjøre raske endringer hvis det er tvingende nødvendig.

Kirkerådet støtter at bispedømmerådet ved en redusert tildeling til bispedømmerådet må ha mulighet til å justere samtlige tilskudd til fellesrådene i budsjettbehandlingen i desember, og at dette med fordel gjøres eksplisitt i retningslinjene. Dette er tatt inn i nytt forslag til formulering i punkt A2 (endring i kursiv):

Ved redusert tildeling til bispedømmerådet, kan bispedømmerådet gjøre en tilsvarende reduksjon i tildelingen av tilskudd til samtlige kirkelige fellesråd.

8. Eventuelle stikkprøver

Få høringsinstanser har kommentarer til dette punktet. Enkelte høringsinstanser tar til orde for å opprettholde obligatorisk økonomirapportering. Dette er imidlertid ikke et bredt ønske, og det går imot intensjonen om at det i ny tilskuddsforvaltning skal brukes mindre administrative ressurser på oppfølging av fellesrådenes økonomi. Disse innspillene er derfor ikke tatt til følge.

B Kvalifiseringsmidler

1. Fastsettelse av ramme

Ingen høringsinstanser har forslag om å endre dette punktet, og punktet er derfor foreslått videreført.

2. Arbeidsgivere registrerer søknad

Ingen høringsinstanser har merknader til dette punktet, og punktet er derfor foreslått videreført.

3. Kirkerådet vurderer innkomne søknader.

Få høringsinstanser har kommentarer til dette punktet, og punktet er foreslått videreført.

4. Kirkerådet tildeler midler til fellesrådene.

Få høringsinstanser har kommentarer til dette punktet, og punktet er foreslått videreført.

5. Fellesrådene rapporterer på bruk av midlene.

Få høringsinstanser har kommentarer til dette punktet, og punktet er foreslått videreført.

C Lønnstilskudd for vigslede

1. Fastsettelse av ramme

Få høringsinstanser har kommentarer til dette punktet, og punktet er foreslått videreført.

2. Kirkelig fellesråd registrerer oversikt over vigslede diakoner, kateketer og kantorer som er tilsatt lønnet av tilskuddsmidlene fra rettssubjektet.

Få høringsinstanser har kommentarer til dette punktet, og punktet er foreslått videreført.

3. Kirkerådet gjennomgår registreringen.

Ingen høringsinstanser har forslag til endringer i dette punktet, og punktet er derfor foreslått videreført.

4. Kirkerådet fordeler de avsatte midlene til fellesrådene.

Ingen høringsinstanser har forslag til endringer i dette punktet, og punktet er derfor foreslått videreført.

Overgang til ny tilskuddsforvaltning

I KR 97/24 stod følgende: «I kirkemøtesaken er det antydnet at ny tilskuddsforvaltning kan tre i kraft fra 1.1.2026, og en slik framdriftsplan vil forutsette vedtak senest i mai.» Det er fortsatt mulig å iverksette ny tilskuddsforvaltning fra 1.1.2026.

For å lette overgangen til ny tilskuddsforvaltning, foreslås det at det ikke skal være krav til at menighetsrådet vedtar samlet plan for 2026. I stedet registreres aktivitetene administrativt i Kirka vår. Dersom det ikke er krav om menighetsrådets vedtak, kan fristen for settes senere enn 15. november. Det foreslås at fristen settes til 31. januar 2026. Registrering av planlagte aktiviteter i Kirka vår foreslås å være en forutsetning for utbetaling av tilskudd for 2026.

Økonomiske/administrative konsekvenser

Tilskuddsforvaltning har administrative konsekvenser for rettssubjektet som tilskuddsforvalter og kirkelig fellesråd som tilskuddsmottaker. Aktivitetsmodellen vil gi mindre administrasjon når det gjelder rettssubjektets økonomiske oppfølging av tilskudd til fellesråd. Følgende administrative arbeid fjernes:

- Fellesrådenes økonomirapportering til rettssubjektet, og Felles Økonomienhets oppfølging av at alle sender inn dette. I stedet tar bispedømmerådet stikkprøver ved behov.
- Merarbeid i Felles Økonomienhet fordi bispedømmene forvalter tilskuddene på ulike måter. I dag skjer forvaltningen ulikt fra bispedømme til bispedømme. Noen bispedømmer gir for eksempel mer tilskudd til fellesråd som ansetter kateketer framfor menighetspedagoger, andre gjør det ikke.
- Behovet for å beregne og kreve inn mindreforbruk hver høst.
- På sikt er det i tillegg potensial for å fjerne spørsmål fra SSB-skjemaet, fordi informasjonen kan hentes ut fra Kirka vår. Dette vil være administrativt forenkende for lokalkirken.

Følgende legges til:

- At menighetsråd må vedta planlagte aktiviteter (ikke alle arrangementer) for kommende år og registrere dette i Kirka vår. Når aktivitetene er lagt inn, kan de overføres til hvert nytt år.
- Et møtepunkt mellom bispedømmenivået og fellesrådet om tilskuddet. Hvor administrativt krevende dette er, kommer an hvor ofte det innkalles til møtet, hvem som skal delta i møtet, hvilke møtepunkter som dette møtet erstatter og hva bispedømmenivået forutsetter av forberedelse før møtet. Her har hvert bispedømme et handlingsrom utfra sine tilgjengelige ressurser.
- En ordning hvor fellesrådene kompenseres for å tilsette vigslede. Dette vil være en enkel registrering i det digitale verktøyet eapply, og Kirkerådet vil kun kontrollere registreringen og utbetale.